

Zimska rez vinske trte

»Na škarjah trta rodi«

Osnovni cilji rezi vinske trte so :

- vzdrževanje ustreznega ravnotežja med rastjo in rodnostjo oziroma odrejanje obremenitve – število oči na trs
- ustrezna gojitvena oblika, ki omogoča gospodarno pridelavo grozdja
- omejevanje rasti večjega števila mladici
- odstranjevanje suhih, bolnih in izrojenih delov trsa
- uravnavanje mikroklimatskih razmer v notranjosti trsa – zračnost, osvetlitev, bolezni

Strokovno opravljena rez vpliva na dobro kondicijo trsov in na sposobnost trsov, da vzdržijo tudi v slabših razmerah in dajejo pridelek.

Pri vinski trti razlikujemo glede na starost:

- star – večletni les: deblo, kordoni, kraki, štrclji- glave
- dvoletni les: lanskoletni rodni les
- enoletni les – rozge
-

Osnovno pravilo je, da vinska trta rodi na enoletnem lesu, ki raste iz dvoletnega. Enoleten les, ki izrašča iz starega lesa je slabše roden ali neroden in ga pri rezi puščamo za vzdrževanje gojitvene oblike. Na rez vpliva vrsta dejavnikov- upoštevati pa moramo, da je vsak trs zase in zahteva individualen pristop.

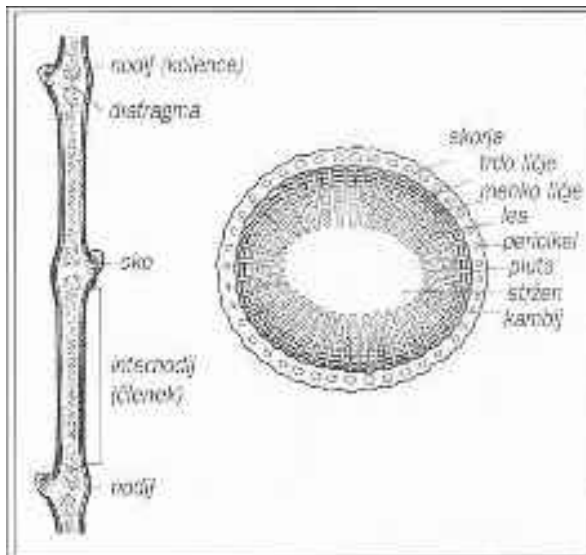
Glede na dolžino enoletnega lesa pri trti pa ločimo:

1. čep – rozga odrezana skoraj do osnove in puščen le eno samo oko
2. reznik – rozga odrezana na dve pravi zimski očesi
3. dolg reznik - rozga z dvema do štirimi očesi
4. kratek šparon ali penjevec – rozga s petimi do sedmimi očesi
5. šparon – dolg rodni les z več kot sedmimi očesi

Pri zimski rezi pazimo, da enoletni les režemo 1 do 2 cm nad očesom, tako, da je rez nekoliko poševno od očesa. Ko poleg daljšega rodnega lesa – šparonov puščamo tudi reznike, morajo biti rezniki po položaju pod šparoni. Pri rezi dvoletnega in starega lesa pa pazimo, da so rane pri rezi čim manjše – rez pravokotno na les in rane s premerom večjim od 2 cm po rezi premazujemo (čedalje večji problem lesnih gliv)

Pomen zdravega in dobro dozorelega lesa prepoznamo po :

- sortno značilnem obarvanju skorje
- debelina rozge naj bo med 6 – 10 mm premera (odvisno od sorte, prehrane, klime)
- dobro razvita zimski očesa – ob osnovi okrogle, zaobljene in stožčaste oblike
- na prerezu šparona mora biti razmerje med lesnim delom in strženom (2 / 3 : 1 / 3) v prid lesa

Šparon in prerez

OBREMENITEV

Ko govorimo o zimski rezi, se zagotovo pojavijo tudi vprašanja kakšna naj bo obremenitev po trsu oz. koliko oči se pušča ob zimski rezi. Žal na to vprašanje ni enostavnega odgovora in ni recepta. Obremenitev po trsu je v veliki meri odvisna od gojitvene oblike in od razdalj sajenja.

Sorte z velikimi grozdi praviloma narežemo na 4 - 6 očes na m²

Sorte s srednje velikimi grozdi (b.pinot, chardonnay, sauvignon) režemo na 6 - 8 oči / m²

Sorte z majhnimi (sivi pinot, modri pinot) narežemo na 8- 10 oči / m²

Prekomerna rast in bujnost jemlje vitalno moč trti in tudi posledično trpi kakovost grozdja.

Včasih se moramo vprašati ali gojimo v vinogradu les ali grozdje . Trtno ravnotežje nam pove razmerje med maso grozdja napram odrezani masi lesa (Ravaz indeks= R) katero naj bi bilo 5 - 7 .

Primer : če smo pridelali 3 kg / grozdja na trto (to je tudi največja dovoljena količina grozdja na trs za kakovostni razred vina) bi morala biti masa odrezanega zimskega lesa 0,5 kg ; indeks R = 6.

Če pa je indeks manjši od 4 , pomeni, da smo lesarji ne vinogradniki.

ČAS REZI

Upoštevamo lego vinograda, starost, dozorelost lesa in okužbe trsov z lesnimi glivami (kap trte) in seveda našo površino vinogradov in delavno silo.

Mlade vinograde , izpostavljene lege za pozebo in kjer je pojav kapi večji, take vinograde režemo kasneje. Trse napadene z lesnimi glivami režemo posebej in škarje razkužimo.

Zimska rez je umetnost in je istočasno zapis in podpis vinogradnika na vsaki obrezani tri.

OBNOVA VINOGRADOV

Vinogradniki, ki imajo potrjene programe prestrukturiranja in bodo sadili vinograd spomladi 2008 lahko do **15. decembra** sporočijo agenciji še morebitne spremembe površin ali sadilnih razdalj.

Do tega datuma lahko vložijo naknadne programe prestrukturiranja tudi zamudniki, kateri so se za trdno odločili, da bodo sadili spomladi. Finančna sredstva pa bodo pridobili le, če bo EU odobrila naknadne zahteve . Vsekakor pa mora vinogradnik najprej na UE pridobiti pravico za obnovo.

V razmislitek vsem, ki nameravajo saditi vinograd leta 2009. Nič ni prezgodaj ! Razmislitek kje, kaj in kako, pa pridobitev pravice na UE (vris GERKa v obnovi, sorte, podlage, razdalje sajenja...) in če izpolnjujete pogoje : 0,1 ha in skupna površina vseh vinogradov 0,85 ha lahko vlagate na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja od **1. februarja pa do 31. marca 2008 vlogo za prestrukturiranje vinograda** (nepovratna finančna sredstva).

Zdravo in plodno leto 2008 !

Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
Majda Brdnik , specialistka za vinogradništvo